

**Pan
Tomasz Głowacki
Radny Rady Miejskiej w Łodzi**

W odpowiedzi na interpelację Pana Radnego, złożoną podczas obrad XLV sesji Rady Miejskiej w Łodzi w dniu 5 kwietnia 2017 r. dotyczącą godzin ponadwymiarowych i zastępstw doraźnych, uprzejmie informuję, iż środki finansowe na realizację zastępstw doraźnych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź planowane są w wysokości 2% środków przeznaczonych na wynagrodzenie zasadnicze nauczycieli, a w szkołach i placówkach kształcenia specjalnego dodatkowo 2% dodatków za pracę w warunkach trudnych i uciążliwych. Wynagrodzenie za godziny doraźnych zastępstw wypłacane jest nauczycielom zgodnie z uchwałą Nr LIV/1014/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 marca 2009 r. (z późn. zm.) w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny zastępstw doraźnych oraz nagród nauczycielom szkół i placówek prowadzonych przez Miasto Łódź.

Uprzejmie informuję, że zadania dyrektora szkoły określa ustawa Karta Nauczyciela (Dz. U. 2016, poz. 1397) oraz ustawa o systemie oświaty (Dz. U. 2016, poz. 1943). Dyrektor szkoły lub placówki oświatowej, który jest nauczycielem, pełni również funkcję kierowniczą. W ramach obowiązującego czasu pracy dyrektor realizuje zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, jednak nigdy w pełnym wymiarze zajęć. Zasady udzielania i rozmiar zniżki reguluje uchwała Nr XCIII/1968/14 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze i nauczycieli pełniących funkcje kierownicze w zastępstwie w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź.

W przypadku obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dyrektorowi, wicedyrektorowi lub innemu nauczycielowi, który pełni inne stanowisko kierownicze w szkole a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie tygodniowy wymiar zajęć po obniżce staje się jego tygodniowym obowiązkowym wymiarem zajęć. Należy w tym miejscu wskazać, że dyrektor lub wicedyrektor jest na ogół nauczycielem. Funkcje te mogą pełnić także osoby niebędące nauczycielami, jednakże biorąc pod uwagę problematykę pytań Pana Radnego odnoszą się one do dyrektorów lub wicedyrektorów, którzy są jednocześnie nauczycielami. Zgodnie z art. 42a ust. 3 Karty Nauczyciela „Nauczyciel korzystający z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie może mieć godzin ponadwymiarowych, z wyjątkiem nauczycieli, o których mowa w art. 42

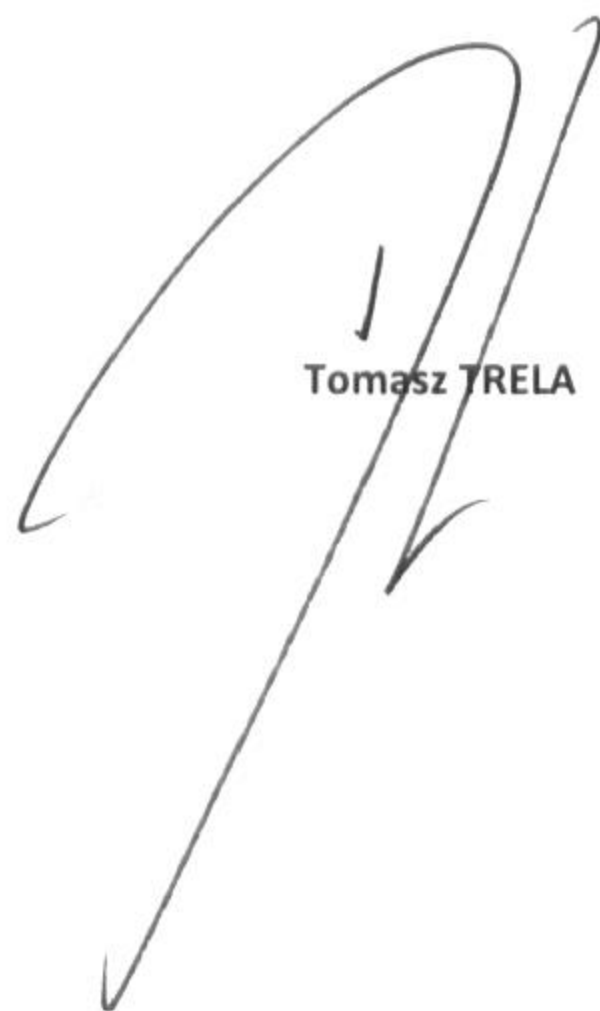
ust. 6." Wyłączenie z art. 42 ust. 6 dotyczy właśnie dyrektorów, wicedyrektorów oraz nauczycieli pełniących inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycieli, którzy obowiązki kierownicze pełnią w zastępstwie. Oznacza to, że do takich osób zastosowanie znajdzie art. 35. ust. 1 Karty Nauczyciela, który stanowi, że „W szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć”. Ponieważ zasady przydzielania godzin ponadwymiarowych dyrektorom i wicedyrektorom nie zostały określone odmiennie w ustawie Karta Nauczyciela zastosowanie znajduje przepis art. 35 ust. 1 z jednym zastrzeżeniem. Mianowicie skoro jak już wyżej zostało ustalone, tygodniowym obowiązkowym wymiarem zajęć tych osób po obniżce staje się ten obniżony wymiar to należy przyjąć, że przy zastosowaniu art. 35 ust. 1 w przypadku dyrektorów lub wicedyrektorów pod pojęciem tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć należy rozumieć ten obniżony wymiar zajęć.

Ponadto należy się odnieść także do wykładni celowościowej art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela. Podstawową funkcją dyrektora czy wicedyrektora jest kierowanie szkołą. Pozostałe jego obowiązki opisuje szczegółowo art. 39 ustawy o systemie oświaty. Celem uregulowania art. 42 ust. 6 dotyczącego obniżenia tym osobom tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć jest więc właśnie zapewnienie im czasu na realizację podstawowych obowiązków dyrektora czy wicedyrektora szkoły. Za sprzeczne z tymi przepisami należałoby uznać równoczesne obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin w sytuacji, gdy przyznaje się tym osobom godziny ponadwymiarowe w wysokości obliczonej przy zastosowaniu wymiaru godzin zajęć sprzed obniżki. Takie działanie wydaje się być sprzeczne także z celowością i oszczędnością wydatkowania środków publicznych wyrażoną w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Warto w tym miejscu odnieść się także do art. 42a ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela zgodnie, z którym obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie może spowodować zmniejszenia wynagrodzenia oraz ograniczenia innych uprawnień nauczyciela. Jednakże w przypadku obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyrektorowi czy wicedyrektorowi i ustalenie tym osobom godzin ponadwymiarowych od zniżki nie stanowi ani zmniejszenia wynagrodzenia ani ograniczenia uprawnień nauczyciela, ponieważ wykonywanie pracy w godzinach ponadwymiarowych jest dla nauczyciela obowiązkiem a nie prawem. Wskazuje na to treść art. 35 ust. 1 mówiąca wprost o obowiązku nauczyciela do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych w szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania.

Informuję Pana Radnego, że godziny ponadwymiarowe dyrektorów szkół wynikają z ramowego planu nauczania, natomiast zastępstwa doraźne realizowane są tylko w wyjątkowych sytuacjach, gdy np. dyrektor jest jedynym nauczycielem danego przedmiotu lub pozostali specjaliści są czasowo nieobecni. Nauczyciele, którym powierzono stanowiska kierownicze nie powinni przydzielać sobie zastępstw doraźnych, w terminie, w którym zaplanowana jest realizacja zajęć nauczania indywidualnego.

Ponadto informuję, że opisane przez Pana Radnego sytuacje dotyczące łączenia grup nie powinny mieć miejsca, bowiem przepisy prawa oświatowego precyzyjnie określają obowiązek dokonania podziału na grupy na zajęciach m.in. z języka obcego i wychowania fizycznego. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadkach nagłej nieobecności nauczyciela i niemożności zapewnienia zastępstwa sporadycznie mogło dojść do takiej sytuacji.

Tomasz TRELA

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Łodzi.
2. Wydział Organizacyjno - Administracyjny w Departamencie Obsługi i Administracji UMŁ.